

Zaupni pogovor z žensko, ki je žrtev nasilja

Dalida Horvat

strokovna vodja programa SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja (Utrip, Priloga, 11/2011)

Zaupni pogovor z žensko, ki doživlja nasilje, je namenjen temu, da ženska spregovori o izkušnjah z nasiljem, ter da se jo usmeri k ustreznim oblikam pomoči. Pri tem so nam lahko v pomoč naslednji napotki:

Vzpostavitev odnosa zaupanja

- Poskrbimo za varno okolje, v katerem se nam bo ženska, ki doživlja nasilje, lahko v miru zaupala.
- Prijazno jo spodbujamo, da spregovori; ob tem izkazujemo sočutje, skrb in solidarnost.
- Povemo ji, da je vsako nasilje nedopustno in neopravičljivo in da je upravičena do ustrezne zaščite.

Aktivno poslušanje

- Pomembno je, da ostanemo mirni in potrpežljivi – ženski pustimo dovolj časa, da izrazi, kar misli in čuti.
- Poslušamo jo zbrano: ne prehitavamo s svojimi mislimi in odgovori. Pozorni smo tudi na tisto, kar ostane neizgovorjeno. Pazimo, da nimamo monologov.
- S postavljanjem vprašanj ženski pomagamo razjasniti dejstva o nasilnem odnosu, v katerem se nahaja. Pri tem spoštujemo njeno pravico do zasebnosti, postavljamo ji le tista vprašanja, ki so pomembna za razumevanje njene situacije nasilja.
- Pripravljeni smo **poslušati in verjeti** tudi o najhujših izkušnjah z nasiljem, ki nam jih zaupa.

Pogovor o nasilju

- Zelo pomemben je naš odziv na razkritje nasilja. Če bo neustrezen, bomo morda žensko s tem odvrnili od nadaljnega iskanja pomoči.
- Pazimo, da v pogovoru ne izražamo predsodkov o nasilju v družini.
- Težav ženske, ki doživlja nasilje, ne zmanjšujemo, jih ne preslišimo in jih nimamo za nepomembne.

- Zaupala nam bo samo, če ji bomo **verjeli**, da je res žrtev nasilja. Zato ne iščemo »objektivne« resnice, za katero bi morali slišati še drugo stran, ali dokazov, na osnovi katerih bi imela žrtev pravico do pomoči. To je naloga drugih institucij.
- Imenujmo in odločno obsodimo različne oblike nasilja ter jo razbremenimo občutkov krivde zaradi doživljanja nasilja. Povejmo, da je za nasilje odgovorna izključno oseba, ki povzroča nasilje. Opozorimo jo na začaran krog nasilja ter na nujnost prekinitve nasilnega odnosa.
- Ženske, ki doživlja nasilje, nikoli ne spodbujamo k vztrajanju v nasilnem odnosu ali k soočanju oz. pogovoru z osebo, ki povzroča nasilje – žrtev je namreč v nasilnem odnosu podrejena in nima enake moči.

Nudenje moralne in čustvene podpore

- Psihičnih, čustvenih in vedenjskih stanj ženske, ki doživlja nasilje, ne obravnavamo kot patoloških, temveč kot normalne reakcije na preživeto nasilje.
- Ne obsojamo je, ne moraliziramo, njenih besed, dejanj, načina življenja ali odločitev ne vrednotimo. Ne bodimo pokroviteljski. Obravnavamo jo s spoštovanjem.
- Bodimo pozorni na njena čustva. V pogovoru poskušajmo doseči razbremenitev njene čustvene stiske.
- Opogumljamo in spodbujamo jo; spomnimo jo na skrb zase ter na njene uspehe in vire moči.

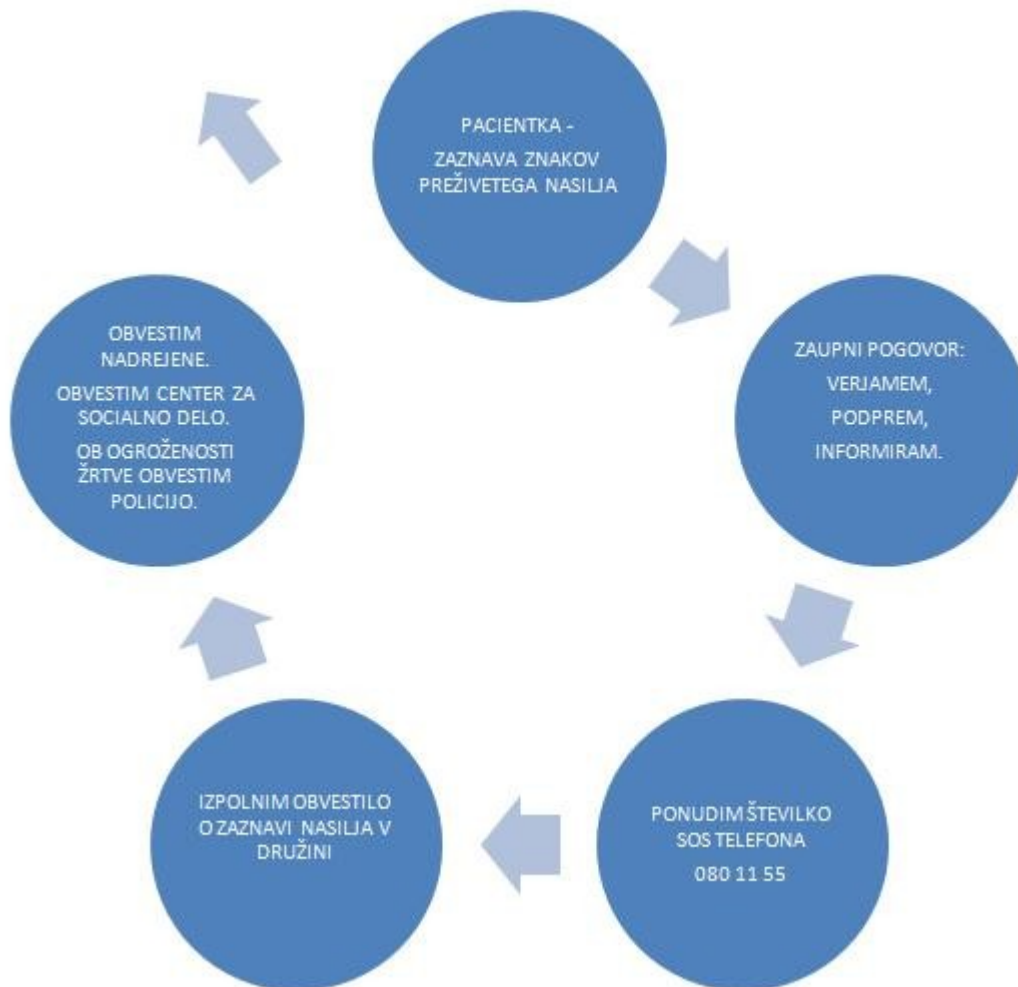
Iskanje poti iz nasilja

- Vsaka žrtev nasilja ima svoj način spopadanja z nasiljem in svojo pot izhoda iz nasilja.
- Zato ne dajemo »instant« nasvetov (npr.: »Gospa, ločite se.«) in ne govorimo: »Morate...«, »Ne smete...«.
- Opozorimo jo na nevarnosti, katerim je v nasilnem odnosu izpostavljena ona in drugi člani in članice družine.
- Opozorimo jo na njen del odgovornosti do otrok: otroci so vedno žrtve nasilja v družini, tudi če nasilja ne doživljajo neposredno, ampak kot priče nasilja.

Ozaveščanje, informiranje, prijava nasilja

- Žensko, ki doživlja nasilje, seznanimo z varnostnimi ukrepi za zaščito pred nadaljnjim nasiljem.
- Ozavestimo jo o njenih pravicah ter informiramo o postopku prijave nasilja.
- Ne napovedujemo in ne obljublamo ugodnega razpleta njenega primera.

- Tudi če nas ženska prosi, naj o zaupanem ne povemo nikomur, ji povemo, da tega ne moremo storiti.
- Odkrito ji povemo o naši odgovornosti za prijavo nasilja.

Iz začaranega kroga nasilja na pot v življenje brez nasilja